

Eroul și timpul său

Există în toate revoluțiile un factor de determinism social, dar și un ferment de voință concentrată, tenace, aplicată uneia și aceleiași porniri, capabilă să mute munții. Acolo unde alții se îndoiesc sau se clatină, eroul revoluției merge înainte, drept, neistovit, curajos, călcînd în picioare greutățile, eliminînd complicațiile, avînd perpetuu ținta în față și chemînd spre ea, fără cruțare, fără șovăială, fără odihnă, cu îndemnuri ce se repetă mereu și mereu, cu o inegalabilă simplitate populară. O asemenea voință dă liniște și neliniște, dă dinamism lucrurilor ce trebuie făcute și statornicie celor ce s-au făcut. O viziune amplă trece peste toți și în numele ei, al aceluia întreg de vis și ideal, se răfuiesc pînă și cele mai mici amănunte, părțile uitime ale concretului vieții. Viziunea e obsedantă, puternică, măreață, ea devine legitimitate și pentru faptele mărunte de fiecare zi, punct de miră și control, cîntar, criteriu, stil de viață.

Cu 50 de ani în urmă se concentra, la noi, o asemenea voință. Azi ea este un stil.

Înnoirea necurmată, așezarea unor temelii de viață modernă pentru cît mai mulți, deschiderea unor zăgazuri înfundate, forțarea unor capacități să rodească, deparțajarea hotărîtă între cei ce *merg*, prin faptă și vorbă, de cei ce se *abat*, o împodobire generalizată a spațiului și timpului nostru, o cumpănă a ceea ce rostim și chiar gîndim, o rafală vitejească dinspre trecut înspre aerul pe care-l respirăm zilnic, o speranță activă a unui „mai bine“ multilateral, toate acestea configurează astăzi stilul epocii, izvodită în sufletul unui tînăr revoluționar, care de la 15 la 65 de ani n-a încetat să *voiască*. Și care nu s-a lăsat și nu se lasă constrîns de nici o greutate, oricît de aspră.

Este o pildă de Erou. Cîți îi pot sta deopotrivă? Cîți pot vedea mai în mare, pînă la marginile globului și dincolo de el, prezent mereu și în toate, de la mărunta sămînță din lanul de-acasă pînă la o nouă așezare a straturilor lumii?

Nc-am nevoie și noi. În acești ani, pecetluiți de Congresul al IX-lea, să lăsăm simțirii și gîndului zbor cît mai înalt. N-am izbutit, de bună seamă, cît a fost nădejdea. Dar ce-am făcut e tot faptă, tot prinos, și epoca le cuprinde, aceste strădanii ale noastre. Cu ele încercăm, mereu și mereu, să legăm trecutul de prezent și pe acesta să-l urcăm spre viitor. Din voința Revoluției și a exponentului ei celui mai dinamic, încercăm să ne galvanizăm și noi puterile ce ni le-au dat pămîntul, țara, istoria, milioanele de oase putrezite în timp și multele mii de chemări spre libertate rămase cîndva neîmplinite pe buze de martiri. Epoca numită Ceaușescu a fost și este teritoriul în care am dat rod. S-a copt rodul în-

deajuns ? mai are de așteptat ? — singuri nu știm, cîntărindu-ne gîndul, dorindu-l deplin. Am vrea să facem cît mai adînc și cît mai frumos. Ni s-au dat multe, avem multe de dat. Fiecare încercăm, cu rîvnă, să ne asumăm eroismul condiției noastre.

Mici eroisme sînt pretutindeni. Dar toate stau sub semnul Eroului, se ramifică dintr-o jumătate de secol de voință încordată. Cînstim azi această voință prin încordarea fiecăruia și prin aspirația unei izbînzii depăne, spre un belșug fără margini de împliniri esențiale. Stilul acestei epoci să-și trimită razele spre Eroul care l-a creat, nimbîndu-i fruntea cu cele făptuite pentru veșnicie.

Paul EVERAC

Generația mea a crescut și s-a format în anii de după al doilea război mondial, cînd în România s-au pus bazele unei noi societăți. Generația mea muncește în anii cînd, în România, se edifică o societate nouă, societatea socialistă multilateral dezvoltată. Sînt nu numai martor, dar și pârtaș al acestui uriaș efort de edificare a unei națiuni ai cărei fii au cu toții drepturi egale. Sînt, ca toți fiii României socialiste, un om al muncii și mă consider, ca orice om al muncii, profund implicat în efortul general de înscriere a patriei noastre pe drumul socialismului, către comunism. Sînt un slujitor al scenei. Pentru ca să urc pe scenă, am învățat la școli în limba maternă, am urmat un institut de învățămînt superior în limba maternă. Mă exprim pe scenă în limba maternă. Colegii mei și cu mine ne adresăm spectatorilor noștri în limba lor maternă. Acest fapt are o însemnătate deosebită pentru toată existența mea ; el exprimă cît se poate de deslușit egalitatea deplină în drepturi de care se bucură toți fiii României, indiferent de naționalitatea lor. Mă întreb dacă ar fi fost posibilă dezvoltarea țării noastre, fără rezolvarea radicală, pe baza principiilor marxist-leniniste, a problemei naționale. Cum am fi putut trăi și munci pe aceste meleaguri, dragi nouă tuturor, pentru că sînt ale noastre în mod egal și pentru veșnicie, dacă am fi trăit învrăjbiți, dezbinați, inveninați de sentimente șovine ? Partidul nostru a găsit căile cele mai fericite pentru soluționarea problemei naționale, astfel încît, indiferent de limba pe care o vorbim, indiferent de naționalitatea căreia îi aparținem, sîntem, deopotrivă, constructori ai societății socialiste românești, cu aceleași drepturi și cu aceleași îndatoriri.

Cultura noastră modernă, în care un rol important îl joacă și teatrul, cunoaște o dezvoltare fără precedent. Ne ducem activitatea într-un climat al autenticei libertăți de gîndire și exprimare, într-un climat al angajării militante, în care toți creatorii, români, maghiari, germani și de alte naționalități, slujesc idealul făuririi omului nou, cu o conștiință înaintată, constructor al societății socialiste multilateral dezvoltate. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără preocuparea permanentă, fără îndrumarea competentă a președintelui republicii, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În anii de cînd se află în fruntea partidului și a țării, cultura socialistă a cunoscut o dezvoltare fără precedent, marcată de realizări deosebite, caracterizîndu-se, așa cum a cerut-o secretarul general al partidului, prin originalitate, spirit revoluționar și înalt patriotism.